

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravlništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 9. septembra 1933.

Štev. 102.

Kriza intelligence

V zadnjem času se pri nas mnogo govori o težki krizi, v katero je zašla naša mlada inteligenca, ki ne more dobiti kruha, da čaka na stotine mladih šolanih ljudi zaman na službe. Nad vse hvalevredno je, da so se mladi intelektualci sami lotili dela, da najdejo izhod iz krize, kajti kakor povsod drugod, tako je tudi tu samopomoč še vedno najboljše zdravilo. Kakor pa je pokazal kongres mladih intelektualcev in zlasti njegove resolucije, pa nekateri še ne dojemajo v vsej celoti problema intelligence, kakor ga je postavila moderna doba. Je sicer ta problem nad vse dobro osvetlil književnik Grahor v svojem res izvrstnem referatu, ki zasluži vso pozornost javnosti, a v resolucijah kongresa se mnogo premalo kaže vpliv tega referata. Ker pa je kriza naših mladih šolanih ljudi tudi važen gospodarski problem, smatramo za potrebno, da tudi na tem mestu podamo nekaj ugotovitev.

Kakor je že g. Grahor v svojem referatu povdal, se pri nas pri presoji socialne krize intelligence premalo upošteva splošen napredek izobrazbe. Naobrazba, ki je nekoč pomenila višek znanja in dajala pravico do vodilne vloge v narodu, ta naobrazba je danes samo še znak splošne naobrazbenosti, ki zato tudi ne daje pravice do nobenih privilegijev. Samo en primer: Pri nas je dosti podjetij, ko je bil ustanovitelj podjetja le absolvent nižje strokovne šole, njegov sin je bil že absolvent srednje šole, a njegov vnuk pa že absolvent visoke šole. A podjetje je ostalo primeroma enako veliko in vnuk zaradi visoke šole ni prenehal biti podjetnik. Kar je bilo pred tremi generacijami redkost, kar je bilo pred dvema generacijama že uspeh, to je danes običajna pot, ki jo prehodi vsak mlad človek, ki ima priliko, da vstopi v srednjo šolo. Včasih je že skoraj srednja šola dajala pravico do vodilnega mesta, danes je že visoka šola samo dokaz splošne naobrazbe. Samo splošna naobrazba pa ne daje še pravice do kruha, ker se danes zahteva za namestitev obvladane ene stroke, k čemur pa je splošna naobrazba le velik pripomoček.

To je jasno še iz drugega primera. Kdor je v šestdesetih letih absolvirал svoje študije, je moral znati neprimerno manj, kot danes, ki jih je absolvirал šestdeset let kesneje. Pred šestdesetimi leti še ni bilo onega velikanskega napredka v tehniki, onega velikanskega napredka v duhovnih preobratov, ki so jih rodila socialna vprašanja, ni bil svet še tako majhen, kakor je danes. Pred šestdesetimi leti je zato šolan človek še obvladal vse probleme njegove dobe, danes jih ne obvlada več nihče. Na loge, ki bi jih moral obvladati človek, so rastle neprestano, a človeški možgani so ostajali isti. Le redki posamezniki so še nekako dohajali za razvojem časa, in samo ti bi se kar na podlagi študij imeli pravico do vodstva v narodu. Teh pa je sila malo, za vse druge šolane ljudi pa obstoja le trda zapoved, da si morajo svoje mesto v življenju še priboriti. Absolvirana šola je prenehala biti privilegij, bila je le še pripomoček za lažjo pot v življenje. Samo naravna posledica vsega tega razvoja je, da ljudje na eni strani kličejo po voditelju, na drugi strani pa se zatekajo v kolektivizem.

Pri tej resnični krizi intelekta pa je nastala še hiperprodukcija šolanih ljudi, če se smatra, da mora vsak absolvent srednje ali visoke šole že tudi dobiti službo. Ali ta zahteva je postala čisto nemogoča, ker ni na svetu tako bogatega naroda, da bi mogel zbrati sredstva za toliko službenih mest, kolikor jih zahteva izvedba te zahteve. Treba samo malo nazaj pogledati v razvoj intelligence.

Včasih je po en fant iz vse fare prišel v srednjo šolo. Iz mest je prišlo v srednje šole pri nas le primeroma zelo malo ljudi. V srednji šoli je bila zopet stroga izbira gojencev in silno je bilo reducirano šte-

vilo onih, ki so srednjo šolo res dovršili. Absolvent srednje šole je ustanovil novo rodbino, vsi njegovi sinovi že zopet študirajo in v tej generaciji je imela še vsaka rodbina po več sinov. Sinovi teh so seveda zopet študirali in tako smo prišli v četrto generacijo, ko za sinove tretje generacije ni več služb. In ne more jih biti dovolj, ker med tem so mesta dala vedno več absolventov, srednja šola je postala splošno dostopna in pritiskale so še žene.

Služb ni in teh uradniških služb v starem pomenu besede tudi biti ne more, ker ima tudi birokratizacija uprave svoje meje. In pri nas jih je že dosegla.

Kaj torej ni za mladega šolane človeka rešitve? Nikakor ne! Samo potrebno je, da se tudi mladi inteligenca preorientira v smislu novih zahtev dobe. Včasih je bilo

višek, če je znal človek pisati in takrat je bila zlata doba za uradnike in tudi navadne pisarje. Danes zna pisati vsak in zato je tudi konec zlate uradniške dobe. Danes se zahteva na vseh poljih le specialistov in za te je vedno dovolj kruha, še v današnjih časih, ker se še dandanes take službe visoko plačujejo.

Velikanski napredek tehnike, vpliv socialnih nauk, razvoj človeštva, vse to zahteva danes strokovnjakov na vseh poljih in ti imajo danes pravico do privilegirane položaja. Življenje se je spremenilo, zato je treba tudi spremeniti vrednotenje služb in znanja. Le v tem je izhod iz krize, ki je zadela naše mlade šolane ljudi in katere niso sami niti najmanj krivi. Toda življenje ne sprašuje po krivici, temveč gre samo naprej po svojih potih.

Za bolgarsko-jugoslovansko zблиžanje

Prisrčen sprejem bolgarskih gospodarstvenikov v Ljubljani. — Pomembne izjave bolgarskih in naših gospodarskih ljudi.

Vse prej ko razveseljiv je pogled nazaj na bolgarsko-jugoslovansko odnošaje. Še pred 1. 1910. tako mnogo obetajoči odnošaji, so bili kmalu nato rezko pretrgani po dveh vojnah, da je v resnici najboljše, če čez te dogodke pustimo rasti travo, kakor je dejal v svojem pozdravnem govoru na banketu v čast gospodarskih ljudi predsednik Zbornice Ivan Jelačin. Zato pa se moramo s tem večjim optimizmom lotiti dela, da ustvarimo vsaj prve stike in da pričnemo z uresničanjem onega ideala, ki je ideal tako našega, ko bolgarskega naroda, da preneha biti Balkan kolonija za velike sile, da si v resnici sam ustvarja svojo bodočnost.

In ta optimizem, na katerega je tudi apeliral v svojem govoru zbornični predsednik Jelačin, je tem bolj potreben, ker so prvi stiki tudi že navezani. Trdno smo prepričani, da je ta uspeh prvi obisk bolgarskih gospodarstvenikov dosegel. Kakor vedno, je bila največja ovira za vsako obnovo stikov medsebojno nezaupanje, ki je rastlo in se večalo, čim dalje smo bili ločeni drug od drugega. To nezaupanje je bila ona bariera, ki je onemogočala tudi najmanjši sporazum in ta bariera je s posetom bolgarskih gospodarstvenikov porušena vsaj na enem mestu. Kajti res prisrčni sprejem, ki so ga bili deležni bolgarski gospodarstveniki v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani, jim je moral odpreti oči, da bratska čustva obeh najbližjih slovanskih narodov vendar še niso zamrla, temveč da je še dosti žive žerjavice, da je mogoče zaneti ogenj. In videli so tudi to, da je naš narod iskreno vdan slovanski misli in zato tudi vedno za zблиžanje med slovanskimi narodi. Seveda pa ne more priti do tega zблиžanja kar čez noč, temveč je treba ustvariti še potrebne pogoje in odpraviti nekatere ovire, kajti niso še zabledle vse sence preteklosti in njih vpliv je še vedno močan. Bolje je to imeti pred očmi, ko si delati praznih iluzij in zato je bilo nad vse dobro, ko je zbornični podpredsednik Rebeke povdaril naše stališče, od katerega ne moremo odstopiti.

Z veseljem pa je treba reči, da je obisk bolgarskih gospodarstvenikov dokazal, da si praznih iluzij sploh nihče ne dela. Tako bolgarski gostje ko slovenski gospodarstveniki so v vseh svojih govorih in izjavah dokazali, da presojajo trezno položaj. Zato so bili tudi vsi iznešeni predlogi z obeh strani realni, ki se morejo uresničiti že po obnovi prvih stikov. Tako so Bolgari predlagali po svojem voditelju Pejovu ustanovitev jugoslovansko-bolgarskega društva za zблиžanje gospodarskih odnošajev obeh narodov, tajnik beogradske zbornice dr. Marodić pa sklenitev bolgarsko-jugoslovanske trgovinske pogodbe. — Prvi stiki so torej dali ta rezultat, da so podali realen program in že v tem je

uspeh, ki mora razveseliti vsakega Slovena.

Nič manj pomemben pa je drugi uspeh, ki ga je dalo bivanje bolgarskih gospodarstvenikov v Ljubljani. Videli so naše gospodarske in kulturne institucije, videli so našo prekrasno Narodno galerijo, naš bogati muzej, naš pestri velesojem in videli so naš ponosni Trgovski dom in se divili notranji umetniški lepoti zborničnega poslopja. Spoznali so, da so resnične besede predsednika Narodne galerije dr. Windischerja, ko je govoril o kulturnem napredku, ki ga je dosegel naš narod v boju z močnejšim sovražnikom. Ta kultura pa ni v nobenem nasprotju s kulturo bolgarskega naroda, kar je tako lepo povdaril v svojem nad vse posrečenem, jedrnatem in tako prisrčno izgovorjenem pozdravnem govoru v muzeju direktor Župančič. Govore o Balkanu kot o deželi ne-kulturnosti. Toda kamni govore, da je ona kultura, na kateri sloni vsa sedanja kultura, izšla iz Balkana in čeprav iz krajev malo južnejših od naših. Toda že Orfej je bil pevec iz Trakije.

Velesojem in vse drugo, kar so videli olgarski gostje, pa je potrdilo besede podžupana Jarca, ki je omenil v svojem pozdravnem govoru, kako ogromno je napredovala Ljubljana od osvobojenja dalje.

Nad vse pa je omogočila uspešnost prvih stikov lepota naše Slovenije in prisrčnost, s katero so bili sprejeti v slovenski prestolici bolgarski gostje. Bili so vidno gignjeni, ko so videli ta prisrčni sprejem in ko so spoznali, da ni med nami nobenih spekulacij ne na to in ne ono stran, temveč da sprejemamo Bolgare z vso iskrenostjo že samo zato, ker so Slovani. Viden izraz tega spoznanja je dal industrijalec Kovarov, ko je z balkona hotela »Uniona« v zahvali za ovacije pozivljaj zlasti mladino, da se vedno bori za ideale slovanstva.

Prvi stiki z bolgarskim narodom so obnovljeni in to na tako prisrčen način, da morajo roditi uspeh, to tem bolj, ker niso bile postavljene previsoke zahteve, temveč le realen in izvedljiv program. Te prve stike bo treba obnoviti in to je bila želja vseh Jugoslovancev, Bolgarov, Srbov in Slovencev, ki so se zbrali ob prvem prihodu bolgarskih privrednikov v Jugoslavijo. Zato je vse z velikanskim navdušenjem pozdravilo besede predsednika Jelačina, da morajo sedaj jugoslovanski gospodarstveniki vrniti svojim bolgarskim tovarišem obisk. Bolgari so kar hoteli, da bi se to zgodilo že prihodnji mesec, tako silno radi bi pokazali, da bodo enako iskreno sprejeli v svoji sredi svoje jugoslovanske brate. A tako hitro ni mogoče organizirati tega protibiska in zato je bil odložen za prihodnjo pomlad. Tedaj pa se zgodi za gotovo.

Prve stike so obnovili kakor skoraj vedno, tako tudi sedaj naši gospodarski ljudje. Vidimo v tem posebno dober znak, ker gospodarski ljudje razsojajo trezno in ne podleže vplivu raznih gesel v tej meri, ko drugi ljudje. Razna gesla, zlasti politična, pa so ona največja ovira za zблиžanje narodov. Tako z bolgarske strani, ko z jugoslovanske pa so pri obnovi teh prvih stikov sodelovali najodličnejši reprezentanti gospodarstva obeh narodov. V bolgarski delegaciji so bile zastopane vse bolgarske zbornice po svojih vodilnih članih, bile so zastopane uvozne bolgarske zadrage, bili so v delegaciji zastopniki vseh drugih gospodarskih stanov. Skratka: bolgarska delegacija je bila sestavljena tako, da je res reprezentirala bolgarsko gospodarstvo.

Naravno, da je bila udeležba z naše strani še močnejša. Zlasti pa so se s slovenske strani udeležili sprejema bolgarskih gostov in bili z njimi v trajnem stiku zastopniki vseh naših gospodarskih panog. Zopet enkrat se je tu videlo, kako naše gospodarske kroge ne preveva le nacionalno čustvo, temveč kako globoko so vdani tudi slovanski misli. In v tem oziru vlada med njimi popolna enodušnost in tudi v tem pogledu so slovenski gospodarski stanovi solidarni.

Ves obisk bolgarskih gospodarstvenikov je sijajno organizirala naša Zbornica za TOI. Predsednik zbornice Ivan Jelačin se je z vso vsmo potrudil, da je šlo vse po določenem programu in da je imel obisk popoln uspeh v vsakem pogledu. Ne dopušča nam prostor, da bi tudi v podrobnostih opisali ves potek bivanja bolgarskih gospodarstvenikov med nami, zato smo za beležili le one vtise, ki so ostali kot trajen uspeh obiska. To smo mogli storiti tem lažje, ker so o poteku vsega bivanja bolgarskih gospodarstvenikov itak obširno poročali naši dnevniki.

Led je prebit in prvi stiki so obnovljeni. So sicer to le še skromni stiki, ki nimajo nobenih prevelikih pretenzij. Menica je še le izstavljena, kakor je dejal dr. Marodić in naša naloga je, da skrbimo, da ne bo protestirana. In protestirana ne bo, če se ravnamo po besedah predsednika Jelačina, da gremo z zdravim optimizmom na delo, da se ne vstrašimo nobenih zaprek. In ta optimizem bo za nas tem lažji, ker ni še minila ena generacija in uresničen je bil tudi »neizvedljiv« ideal — naše osvobojenje in zedinjenje.

Toda posebnost idealov je pač ta, da izgledajo neizvedljivi.

Bolgarsko-jugoslovansko zблиžanje postaja realnost in to je dokazal obisk bolgarskih gospodarstvenikov. In za ta uspeh našo zahvalo bolgarskim gostom, pa tudi vsem slovenskim gospodarskim ljudem, ki so tudi v tem primeru dokazali, da šore vedno svojo narodno in slovansko dolžnost.

TRGOVINA Z MAMILI

Iz poročila Centralnega odbora za opij je razvidno, da so se središča nezakonite trgovine z mamilami premaknila na daljni vzhod. Že mnogo let je bil nezakoniti uvoz narkotikov v Kitajsko ogromen. Ko pa se je nadzorstvo nad izdelovalnimi središči in izvoznimi lukami na zapadu poostrišlo vsled mednarodne akcije, ki jo vodi Ženeva, so društva, ki oskrbujejo nezakonito trgovino z mamilami, polagoma prenesla svoje delovanje v Kitajsko samo. Odbor poroča, da so bile odkrite tovarne v raznih tujih koncesijah, naselbinah in najetih teritorijih. Množina razpoložljive sirovine in nemoč nankinske vlade v velikem delu Kitajske ugodno vplivata na domačo izdelavo mamil. Le kokain, ki se izdeluje iz rastline, ki v Kitajski ne uspeva, se še vedno izdeluje zunaj in uvaža po morju. Produkcija tega mamila je padla v Nemčiji in Rusiji, narasla pa v Vel. Britaniji, Nizozemski in Švici. Produkcija morfija je padla v vseh producirajočih deželah, razen v Švici in U. S. A.

Tekma izložbe ljubljanskih tverdk

Kakor druga leta, tako je tudi letos priredilo Društvo izložbenih aranžerjev nagradno tekmovanje ljubljanskih izložb. Tekmovanja pa se letos ni udeležilo tako veliko število tverdk kot druga leta in tudi izložbe niso bile na tej višini kot druga leta. Med tekmujočimi tverdkami ni bilo nekaterih tverdk, ki naravnost slove po svojih krasno urejenih izložbah. Treba bi bilo gledati na to, da bi se tverdk zopet pritegnile k nagradnemu tekmovanju, ker bo šele v tem primeru uspeh nagradnih tekmovanj popoln.

Letošnjega nagradnega tekmovanja se je udeležilo 26 ljubljanskih tverdk. Komisijo, ki je presojala izložbe po učinkovitosti, umetniškem okusu in izgradbi ter barvah, so tvorili: od umetnikov: akad. slikar Vavpotič, ki je bil tudi predsednik komisije, akad. slikarja Saša Šantel in Niko Pirnat ter arhitekt Mesar, za Društvo aranžerjev gg. Brumati, Krušič in Marinko ter zastopniki tiska. Komisija je v sredo ves popoldne pregledovala izložbe tekmujočih tverdk in skoraj soglasno določila kot eno najlepših izložb izložbo tverdk Kane v Židovski ulici, ki je ustrezala vsem pogojem lepe izložbe tako glede učinko-

vitosti, ko glede estetskih zahtev. Sicer pa je ocenila komisija izložbe posameznih tekmujočih tverdk tako-le: vrtnarstvo: I. Herzmanski I. nagrada (za originalno izložbo na Starem trgu), čevlji: A. Šinkovec priznanje; drogerije: A. Kane sinova, Židovska ulica, I. nagrada, v nebotičniku III. nagrada; čipke: Widmayer II. nagrada; J. Gagel priznanje; damska moda: I. Žargi I. nagrada, moška moda III. nagrada; konfekcija: Drago Schwab in A. Paulin priznanje; manufaktura: profesionalni aranžerji: Souvan I. nagrada, F. Urbanc II. nagrada, »Rekord« priznanje; amaterski aranžerji: I. C. Mayer I. nagrada, V. Teokarović III. nagrada; rokavice: Perko II. nagrada; oprema: »Oprema« I. nagrada; papir: Nova Založba I. nagrada, M. Tičar II. nagrada; špecerija: A. Legat II. nagrada, Petriček III. nagrada, B. Motoch, Šober priznanje; krznarstvo: E. Eber II. nagrada; elektrotehnika: Mestna elektrarna II. nagrada, »Lustra« priznanje; porcelan: B. Žilič I. nagrada; Jeklo II. nagrada; železnina: B. Žilič I. nagrada, »Jeklo« priznanje. I. nagrada je bila prisojena še tverdk I. Jax.

Širša seja združenja trgovcev v Kranju

V torek, dne 5. t. m. je bila pod vodstvom predsednika Franja Širša seja Združenja trgovcev za srez Kranj. Seje so se člani udeležili v častnem številu.

Predsednik je podrobno poročal o sedanjih davčnih bremenih ter konstatiral, da se je v tem letu zgradarina vključ padcu najemnin, oziroma najemne vrednosti stanovanj in lokalov zvišala čezmerno za 100 in več % od lanskega leta.

Združenje je razpravljalo nadalje o težkem položaju trgovskih gremijalnih šol, katerih vzdrževanje vsled nezadostne podpore od strani banovine in Zbornice preobremenjuje blagajno združenja. Da se učencem da vsaj najpotrebnejša izobrazba, se je sklenilo, da kljub denarnim težavam ostanejo še nadalje vse tri gremijalne šole t. j. v Kranju, Škofji Loki in Trzinu neokrnjene. Ker pa ni našla uprava drugega izhoda je bila primorana, da se za vsaj delno kritje stroškov zvišala učenina od 100 na 200 Din letno na učenca.

Na seji se je nadalje obravnavalo o sedanjem pogrešnem načinu prodaje monopolnih šolskih zvezkov, ker se naročujejo in prodajajo direktno po šolskih vodstvih, oziroma učitelstvu. Združenje bo storilo vse, da se način te prodaje odpravi, ker nikakor ne gre, da se trgovcem nalagajo samo bremena, a se jim na drugi strani jemlje možnost zaslužka. Poleg nedostatkov v prodaji se je tudi konstatiralo, da so zvezki po monopolizaciji slabše kvalitete, a pri tem dražji, kakor so bili pred uveljavljenjem monopola v privatni izdaji.

Razpravljalo se je tudi o resoluciji, katero je predložilo Združenje trgovcev iz Novega Sada, da treba čim prej izdati ostre ukrepe proti kartelom, ki danes samo izkoriščajo težak položaj konsumentov, ki se nahajajo v nepovoljnih gospodarskih prikladih. Uprava je sklenila, da v tej zadevi predloži vsem odločujočim mestom enako resolucijo z zahtevo, da se čim prej reši to vprašanje in to brez ozira na ev. interese posameznikov, temveč se vpoštevajo le interesi našega narodnega gospodarstva in vsega ljudstva.

Ostra debata je nastala vsled sedanje neprimkladne uredbe o odpiranju in zapiranju trgovskih lokalov v Kranju, ker ne odgovarja potrebam kraja. Trgovski lokali morajo biti po tej naredbi v zimskem času po večini že ob 18. uri zaprti, t. j. v času, ko bi moglo biti glavno nakupovanje. Posebno so prikrajšani trgovci po tej uredbi ob sobotah, ko se izplačujejo v tuk. industrijskih podjetjih mezde. Trgovci v Kranju zahtevajo, da banska uprava že vendar enkrat izda v smislu obrtnega zakona novo uredbo o odpiranju in zapiranju lokalov, ki naj se za mesto Kranj popravi v smislu, kakor je predlagalo združenje že lansko leto, da so namreč zvečer lokali odprti vsaj do 19. ure, kakor velja to po drugih mestih.

Posebno ostro se je razpravljalo o krošnjarski nadlogi, ki se kljub vsem ostrim naredbam in kljub temu, da je v kranjskem, kot obmejnem srezu krošnjarske prepovedano, vedno bolj širi in to posebno v škofjeloškem okraju, kjer trgovci prodajajo samo še podlogo. Ugotovili so se tudi že mnogi primeri, da prodajajo

razne zadrage tudi nečlanom. Od trgovcev se neizprosno izterjujejo davki in to v vedno višjem iznosu, dasi promet rapidno pada, a na njegov račun pa se na drugi strani okrepljajo privilegirani konsumi in zadrage, in dopušča krošnjarstvo, ki gospodarstvu ne donaja nikakih koristi.

Istega dne je bila tudi

seja odbora lesne sekcije,

ki je razpravljala o predlogu Osrednje lesne sekcije v Ljubljani, da se ustanovi denarni zavod, ki bi se bavil izključno s kreditiranjem lesnega izvoza. Potreba po ustanovitvi enakega zavoda je nujna, ker je danes povsem prenehalo kreditiranje lesne trgovine. Izdajajo se v obliki privilegijev milijonske subvencije raznim nabavljalnim zadrugam, a na drugi strani pa ni cenjenih kreditov za izvoz lesa. Narodna banka mnogo premalo pomaga s krediti solidni trgovini. Lesna trgovina je torej navezana na samopomoč, katero vidi v ustanovitvi denarnega zavoda za izvoz lesa. Zato je odbor lesne sekcije soglasno odobril namero Osrednje lesne sekcije v Ljubljani in bo z vsilo deloval na to, da se pospeši ustanovitev te banke, ki bi lesni trgovini brezdvomno veliko koristila.

Posebno ostro so se kritizirale previsoke lesne postavke v cenovniku za kritje uverenj. Tako n. pr. posnemamo, da je za čas od 1. do 16. septembra pod postavko 140 določena višina za mehki rezan les z Din 400—, medtem ko se tega blaga prodaja komaj 20 % po tej ceni, a ostalih 80 % doseže komaj povprečno ceno Din 275—. Postavka 141 za kritje tramov je vnesena z zneskom Din 240—, a se prodajajo danes trami s povprečno ceno komaj po Din 160—. Za borov tesan les se zahteva kritje Din 300—, a faktično se doseže cena komaj 130 do 150 Din, hrast v rezanem stanju ima kritje Din 1600—, a se doseže komaj cena Din 900— do 1000—. Orehi v okroglem stanju so kriti z Din 2000—, a se faktično doseže komaj cena Din 750— itd. Nujna zahteva lesnih trgovcev je, da se cene za kritje uverenj znižajo na današnje tržne cene, ker lesni trgovci imajo vsled teh neprilic velike težave in tudi že precejšnje vsote nekritih uverenj. Z odobravanjem se je vzelo na znanje, da se pri Osrednji sekciji uvede informacijski odsek, ki bo dajal informacije o tržnih cenah na najvažnejših inozemskih lesnih trgih. Prav tako pozdravlja sekcija, da se ustanovi upravni odsek, ki se bo zavzemal za zaščito lesne trgovine v tarifnem, prometnem, davčnem in zakonodajnem pogledu. Za kritje stroškov za omenjeno reorganizacijo Osrednje sekcije pristaja odbor, da se uvede posebni prispevek v višini dinarjev 21'05, ki naj bi ga plačal vsak član sekcije.

CARINJENJE ZAKLANE ŽIVINE PRI IZVOZU V AVSTRIJO

Zivina, ki se izvažajo v Avstrijo, se od 31. avgusta dalje carini po dogovorjeni carinski postavki le proti priloženemu izkazilu, ki ga izdaja Urad za nadzorstvo nad izvozom živine pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine.

Voditeljem „Konsumnega društva za Slovenijo“

Iz dobro poučene strani iz Maribora smo kot nekakšno dopolnilo k zadnjemu našemu iz mariborske »Borbe« posnetemu poročilu o usodi največjega konzuma prejel še te podatke:

Podružnici Konsumnega društva za Slovenijo na Tezmem in Ruški cesti (v Mariboru) sta — umrli. In sicer prav žalostno umrli. Prav za prav gre tu za dva tragična samomora. Tragična namreč za prizadete člane; a še bolj za — nečlane. In usoda le-teh slednjih nam še posebno vsiljuje pero v roke. Nismo hoteli biti prvi, ki naj vrže prst na odprti grob dveh znanih mrličev. Odvezala pa nas je zdaj nadaljnjih obzirov »Borba« in to tem bolj, ker je ista tudi sama, odnosno po svojem ozadju, v tesni zvezi s slično konkurenco.

Stoječ ob tem grobu in imajoč pred očmi, kot rečeno, v prvi vrsti usodo nečlanov omenjenih podružnic, se nam čudno zdi predvsem to-le:

Konsumno društvo za Slovenijo s centralo v Ljubljani je velika mogočna zadruga s približno 40 podružnicami, ki so kot trdnjave razpostavljene po za trgovino najbolj kočljivih točkah Slovenije. (Podružnici Tezno in Ruška cesta sta bili tudi v narodnem oziru dve važni socialdemokratski postojanki.) Pri znanem ustroju zadrugne organizacije bi bilo v normalnih razmerah sploh nemogoče, da bi doživela le ena in razmeroma najmočnejša podružnica sploh kakšen polom, najmanj pa tako žalostnega, kakor se je zgodil najprej s podružnico na Teznu. Saj je vendar vsaka podružnica le en člen v sklenjeni verigi celotne zadrugne. Sicer se lahko zgodi, da pride do poloma pri podružnici tudi v navadni trgovini. Toda ali ste že videli trgovca, ki bi se potem delal, kakor da tak polom njega, oziroma glavne trgovine prav nič ne briga.

Kakor bomo pozneje na konkretnem primeru videli, je isto stališče zastopala tudi centrala tega konzuma še pred meseci. In vendar, odnosno ravno zato, ima tudi naravnost ne prizadeta javnost pravico zahtevati pojasnila na ta vprašanja:

1. Zakaj je centrala tega konzuma v Ljubljani pustila pasti najprej podružnico na Tezmem in kmalu nato še ono močnejšo (in starejšo) na Ruški cesti?

2. Kdo je danes pravi gospodar velike hiše (Ljudskega ali delavskega doma) na Ruški cesti?

3. V kakšnem razmerju napram celi zadrugi »Konsumno društvo za Slovenijo« stoji ob polomu omenjenih podružnic na videz novoustanovljeni Konsum »Delavski dom« (v svoji hiši kot sosed starega konzuma na Ruški cesti)?

4. Kako misli Pokojninski zavod priti do kritja svojega posojila, vknjiženega na bivšem konsumu na Teznu, z ozirom na to, da je nanj vknjižena tudi Zadruga banka še z večjim posojilom in da je danes to posestvo morda manj vredno kakor znasata obe posojili in ostale terjatve?

Bo le v interesu prizadetih merodajnih činiteljev, če se ta vprašanja čimprej in točno pojasnijo.

Kupujte domače proizvode!

Vanilin sladkor
in
Prašek
za
pecivo:

Za naš

naj se kupujejo naši domači proizvodi:
prašek za pecivo, vanilin - sladkor,
rumenilo in pudring praški znamke »ADRIA«
TRGOVCI, forsirajte naše domače proizvode,
mi jamčimo za najboljšo kakovost istih.

Po svetu

Z velikimi slovesnostmi je ves jugoslovanski narod praznoval rojstni dan prestolonaslednika Petra. Posebno svečana pa je bila proslava v Beogradu, kjer je bila združena z mogočno parado vojske, ki je v vzornem redu defilirala pred kraljem in kraljevsko rodbino. Na tribuni so bili tuji diplomati zastopani polnoštevilno in na vse je napravila revija čet nepozaben vtis.

Za novega nemškega poslanika v Beogradu je imenovan min. svetnik von Heeren. — Novi ameriški poslanik v Beogradu Wilson je že nastopil svoje mesto.

Občinske volitve v Dravski banovini so razpisane za nedeljo dne 15. oktobra.

Lord Grey, bivši zunanji minister Velike Britanije ob izbruhu svetovne vojne, je umrl na svojem posestvu Falladoa na Northumberlandskem.

Iraški kralj Fejzal je umrl, zadet od kapi v Bernu, kamor se je prišel zdraviti.

Dokler zapadne države ne bodo prepričane, da smo se čisto odpovedali politiki iz l. 1913 in 1915, tako dolgo bomo zaman čakali na kakšno podporo iz Francije, Anglije in celo Italije. Tako piše v »Miru« bolgarski politik Madžarov.

Za polkovnika sovjetske armade je imenovan sovj. vojni minister Vorošilov Herriota in mu obenem izročil znake in uniformo polkovnika.

Velika letalska nesreča se je pripetila v Rusiji. Letalo, v katerem je bilo osem potnikov, med njimi skoraj sami vodilni možje sovjetske aviacije, je padlo na tla in se razbilo. Vsi potniki so bili ubiti.

Španska vlada je demisionirala.

Dollfuss se bliža svojemu Waterloo-u, napoveduje »Daily Express«. List pravi nadalje, da bi prešli narodni socialisti, če bi bile razpisane avstrijske volitve, najmanj polovico vseh glasov.

Avstrijski trgovci so se izjavili v smislu predloga avstr. trgovskega ministra, da se s preferenčnimi carinami pospešuje trgovina skozi Trst in ne skozi Hamburg.

Avstrijski socialni demokrati so zbrali 1.216.000 podpisov za prošnjo na predsednika republike, da skliče zopet parlament.

Preventivne aretacije namerava s posebno uredbo uvesti avstrijska vlada. Ta uredba bo izdana zaradi bližnjega katoliškega kongresa na Dunaju, za katerega se vlada boji, da bi ga hitlerjevci motili. Preventivne aretacije naj to preprečijo.

Vojni minister general Blomberg je ob priliki Hitlerjeve prisotnosti na manevrih nemške vojske v svojem pozdravnem govoru izjavil, da slavi nemška vojska Hitlerja kot svojega rešitelja in da vidi v Hitlerju danes svojega voditelja, kakor nekoč v cesarju Viljemu, kateremu je bila slepa pokorna. Ta izjava vojnega ministra je bila odgovor na vesti o nesoglasjih med Hitlerjem in Göringom.

Ker so nemška gledališča vedno slabše obiskana, je napovedal predsednik narodno-socialističnega uradništva v Bambergu, da bodo morali postati vsi uradniki, ki imajo več ko 300 mark mesečne plače, gledališki abonenti.

Nemška protestantska cerkev je sprejela tako imenovani arijski paragraf, po katerem ne more biti protestantski duhovnik nihče, ki ni čistega arijskega plemena, ali ki je poročen z nearijsko ženo.

Sedanja kubanska revolucija je zlasti naperjena proti ameriškim finančnikom, ki popolnoma obvladajo kubansko gospodarstvo, zlasti sladkorni trg. Revolucionarji hočejo ta vpliv uničiti. Deloma pa se pojavljajo med njimi tudi komunistične tendence.

Roosevelt je povabil k sebi zastopnike latinskih ameriških držav in jim sporočil, da bodo morale Združene države Severne Amerike intervenirati v Kubi, če ne dobi Kuba trdne vlade, ki bo mogla zagotoviti popolno varnost imetja tujim državljanom.

Ameriški gospodarski diktator Johnson je od Forda ultimativno zahteval, da sprejme Rooseveltov obnovitveni načrt ali pa plača vsak dan 500 dolarjev globe.

Njujorške banke so odklonile njujorški občini vsako novo posojilo, vsled česar občina ne bo mogla plačati svojih namosencev.

Kartel železne industrije v Italiji je bil zopet obnovljen. V kartelu je združenih 150 italijanskih tverdk.

Poljska je izvozila lesa v prvih sedmih mesecih t. l. 920.000 ton, to je za 61 odstotkov več ko v istem času lani. Največ poljskega lesa je kupila Anglija.

Denarstvo

PROŠNJE NARODNI BANKI ZA KOMPENZACIJE

Narodna banka je izdala ta navodila za vlaganje kompenzacijskih prošelj. V prošnji za kompenzacijo je treba navesti te podatke: 1. ime domačega izvoznika in uvoznika; 2. vrsto, količino in vrednost izvoza ter uvoza, ki prihaja v poštev za naproseno kompenzacijo; 3. imena držav, na katere se nanašata izvoz in uvoz; 4. ime pooblaščenega denarnega zavoda, ki je izdal potrdilo o zavarovanju valute; 5. ev. datum in številko izvozniskega dovoljenja. Za vsako državo in za vsak primer je treba vložiti posebno prošnjo. Če gre za državo, ki je z nami v klirinški pogodbi, se morata izvoz in uvoz nanašati na to državo. Prošenj za generalne kompenzacije ni vlagati, temveč le za konkretne primere, za katere pa je treba navesti vse preje omenjene podatke, ker rešuje Narodna banka samo takšne prošnje. Izdana dovoljenja veljajo samo za dva meseca. Prošnji ni treba priložiti nobenih dokumentov.

NOVO POLJSKO NOTRANJE POSOJILLO

Z ozirom na nameravano poljsko notranje posojilo je izjavil min. predsednik Jendrzejewicz, da je Poljska izpolnjevala vse svoje mednarodne denarne obveze, ne da bi omejevala devizni promet. Invešicije je pokrila Poljska z zunanjim posojilom, dočim hoče tekoče potrebe kriti le z domačimi sredstvi. Zato bo razpisala Poljska notranje posojilo. Finančni minister Zawacki pa je izjavil, da je notranje posojilo potrebno, ker bo v drugi polovici tekočega proračunskega leta najbrže premalo dohodkov, vsled česar je potrebno notranje posojilo. Kljub krizi ni Poljska v zadnjih treh letih najela nobenega posojila, v tem času pa plačala za 261 milijonov zlotov tujih posojil. Ker bo novo notranje posojilo razpisano pod zelo ugodnimi pogoji, je uspeh posojila popolnoma zagotovljen.

PODRZAVLJENJE BANK V NEMČIJI

Nemška vlada hoče v smislu narodno socialističnega izenačenja izvesti tudi obsežno reformo nemškega denarništva. Po teh načrtih bi se vse banke, ki dovoljujejo kredite na nepremičnine, podržavile. Zasebnim bankam bi ostali le zasebni krediti. Debetno obrestno mero bi morale znižati tudi banke, da se s tem pomaga industriji.

*

Švedski denarni zavodi so znižali obrestno mero na vezane vloge od 3% na 2,5%, na vloge, odpovedljive na 2 tedna od 1,5% na 1%, na takoj odpovedljive pa na pol odstotka. Debetno obrestno mero so enako znižali in znaša sedaj le 3/5 do 4/5%.

Ameriški bankirji so se na letni skupščini zveze bank v Chicagu izjavili proti Rooseveltovi finančni politiki in zlasti proti njegovemu pritisku na banke, da dovolijo večje kredite. Govor zastopnika Roosevelta, ki je zagovarjal predsednikov obnoveni načrt, so bankirji poslušali z ledenim molkom.

Javni dolg U. S. A. je znašal dne 31. avgusta t. l. 23.089 milijonov dolarjev proti 22.609 milijonom dne 31. julija.

Adria prasek je boljši

IRSKA ZUNANJA TRGOVINA

Politični dogodki zadnjih časov ne vplivajo ugodno na irsko trgovino. Po poročilih z dne 29. avgusta 1933 je znašal uvoz v prvih sedmih mesecih 1933. leta skupaj 20.177.471 funtov, kar pomeni nasproti istemu času lani zmanjšanje za 7.791.824 funtov. Izvoz pa je znašal istočasno 10 milijonov 539.089 funtov (6.467.208 funtov manj kakor lani).

Uvoz iz Velike Britanije je bil julija 1933. l. 1.716.995 funtov (nasproti 2.452.910 funtov lani v istem času). Uvoz iz Severne Irske pa je znašal v tem času 182.334 funtov (lani 324.900) in iz drugih držav 680.179 funtov (840.320 funtov).

Izvoz v Veliko Britanijo je znašal 1 milijon 146.059 funtov (lani 927.631 funtov), izvoz v Severno Irsko 186.185 (lani 303.712) in v druge dežele 75.633 funtov (85.722 funtov).

Vrednost irskega izvoza goveje živine je padla od 5.402.027 v prvih sedmih mesecih 1932. l. na 2.955.162 funtov, v istem času 1933. l. Medtem ko je bila vrednost izvoza vse žive živine v tem času letos 3.756.150 funtov, je bila lani 7.886.039.

Vstopnina znižana do konca velesejma

Vedno večji obisk na velesejmu. Izkoristite še zadnje dni!

Velesejska uprava je z znižanjem vstopnine na velesejem zopet zadela v črno. Sicer ne slab obisk se je v zadnjih treh dneh, ko je veljala na polovico znižana vstopnina, silno dvignil. Posebno v četrtek je bilo na sejmšču nad vse živahno in to tudi še v poznih večernih urah.

Rekorden pa je bil obisk velesejma na praznik. Pred blagajnami je vladala velikanska gneča in ljudje so se komaj prerili do blagajn. Samo popoldne je bilo na velesejmu okoli 15.000 ljudi. Kakor ob najboljših velesejskih dneh v času konjunktura, tako je bilo na praznik na velesejmu.

Posebno velik je obisk veterinarske razstave. Samo v četrtek je obiskalo to razstavo 3000 ljudi. V nedeljo in na praznik pa je bilo toliko ljudi na razstavi, da je vladala prava gneča. Posebno podoželjski ljudje, katerim je razstava v prvi vrsti namenjena, obiskujejo veterinarsko razstavo v velikem številu ter se živo zanimajo za vse oddelke razstave. Nobenega dvoma ni, da bo imela razstava trajen uspeh in da bo že po enkratnem obisku razstave vsak živinorejec izkoristil vsaj glavne nauke razstave.

Zelo velik je tudi obisk na razstavi cerkvene umetnosti in na misijonski razstavi. Posebno zadnje dneve, ko je misijonar Kerec sam razlagal razstavljene predmete, je bil naval občinstva velik.

Od kmetijskih razstav imata posebno velik obisk mlekarstva in vinarska razstava. Pohištvena razstava zlasti imponira tujcem in med njimi je tudi dosti kupcev. Gospodinj seveda zlasti pridno obiskujejo gospodinjstvo razstavo. Tu je zlasti omeniti presenetljiv napredek našega žensstva na polju vezanja preprog. Vse kaže, da se bo ta panoga ženskega ročnega dela tudi pri nas udomačila in dala mnogim pridnim ženskim rokam še lepe zaslužke.

Popoldne in zvečer pa je vedno nabito poln variete, ki nudi v resnici prvovrsten spored, kakor se ga vidi le v velikih me-

stih. Gledalcev je vedno vse polno in so skoraj vedno vsi sedeži razprodani. Zastojkarjev pa je najmanj vedno še trikrat toliko. Nad dve uri trajajoča zabavna, napeta in res zanimiva predstava je res vredna 5 Din, kolikor velja najvišja in najnižja vstopnina. Kdor pa noče plačati teh 5 Din, pa tudi lahko vse vidi.

Tekma harmonikarjev je seveda tudi privabila množico ljudi. Izbirnih tekem se je vsem udeležilo 40 tekmovalcev. Prireditelj je prenašala tudi radijska postaja. Tudi tekma harmonikarjev je bila popoln uspeh.

Po sedanjih velesejskih dnevih se more že reči, da je tudi letošnja »Ljubljana v jeseni« dosegla popoln uspeh in da je zopet enkrat ovržena ona neslana fraza, da se je velesejem preživel. Da ne postane ta fraza resnica, skrbi že velesejska uprava, ki vsako leto iznenadi z raznimi posebnostmi. Letos pomeni takšno presenečenje veterinarska razstava in razstava cerkvene umetnosti, na veselilnem prostoru pa variete in nova razsvetljava.

Pa tudi sicer se vidi vedno kaj novega, kar ni »na programu«. Tako je v četrtek popoldne velikanska gneča blizu paviljona Rogaške Slatine oznanjala neko posebnost. In res so prišli ljudje na svoj račun, ki jih je privabila radovednost. Zastopnik češkoslovaške tvornice za gasilne aparate »Fokostop« je demonstriral, kako je mogoče s temi aparati takoj pogasiti tudi velik ogenj. Velik kup lesa in oblanja so polili z bencinom, ki so ga nato zažgali. Velik plamen se je dvignil, a en strel iz aparata in ogenj je bil udušen.

Druga takšna nepričakovana posebnost je bila predstava g. Ebela. Z zobmi je potegnil tovorni avtomobil, na katerem je bilo polno ljudi in peljal avto daleč po velesejmu. Ljudje so strmeli in občudovali to izredno moč.

Pa kaj bi pisali in poročali, ker vse to, kar nudi velesejem, je treba sam videti.

Zato izkoristite zadnje dni in obiščite velesejem.

Skladiščnik, prvovrstno trgovsko izvežban, sposoben tudi kot delovodja, elektrik in kletar, išče kakršnekoli zaposlitve. / Cenj. dopise na upravo Trgovskega lista, Ljubljana

Preveč zaščitena steklarska industrija

Na kongresu trgovskih združenj v Beogradu se je tudi mnogo govorilo o preveliki carinski zaščiti nekaterih industr. podjetij, zlasti onih, ki so samo navidezno domača podjetja, v resnici pa popolnoma v rokah tujcev. Ta prevelika carinska zaščita, ki jo uživajo tuja podjetja, je za naše gospodarstvo in za državno blagajno le v škodo. Na eni strani mora naš konzument plačevati vse izdelke zaščitene industrije dražje, kakor pa bi jih plačeval, če bi se uvažali iz tujine, na drugi strani je država ob carinske dohodke, da mora njih izpadek zopet kriti davkoplačevalec. Ker pa čisti dobiček te tuje industrije ne ostaja doma, temveč gre v tujino se s tem slabša še naša plačilna bilanca. Izguba je torej trojna in zelo občutna.

Med tujimi industrijami na naših tleh, ki so preveč zaščitene, je tudi steklarska industrija. Ker je bila pri nas gradbeno delavnost zelo velika, se je uvažalo zelo mnogo šip za okna, vrata in poslovne lokale iz Češkoslovaške in Nemčije. Država je prejimala lepe dohodke od carin na uvoženo steklo, poslovni svet pa je dobival steklo ceneje ko danes iz steklarne v Pančevu. Ta steklarna itak ni naše podjetje, temveč je v rokah združenih čsl. steklarn »Vitrea« in nekaj francoskih tvornic, ki pa so vse kartelirane.

Ko še ni bilo steklenega kartela smo plačevali za steklo, uvoženo iz Češkoslovaške, za kv. meter 10 Kč, kar je znašalo takrat Din 17 in 8 Din za carino, torej skupno 25 Din. Vagon stekla, v katerega gre 1.800 kub. metrov stekla, je veljal torej 45.000 Din.

Za isto steklo pa plačujemo danes tvornici v Pančevu za kv. meter 31 Din ali za vagon 55.800 Din. Plačamo torej več 10.800 Din, država pa izgubi poleg tega še pri vagonu 14.400 Din carinskih dohodkov.

Za izdelavo stekla imamo doma skoraj vse potrebne sirovine in le nekaj kemikalij bi bilo treba uvoziti. Ker so torej tu vsi pogoji za razvoj steklarske industrije,

so nekateri domačini zgradili steklarno v Zaječarju, ki je pa le nekaj časa delala, nato pa je bila kupljena od zastopnikov steklarskega kartela, ki je nato delo v zaječarski steklarni ustavil.

Ne samo, da tuji podjetniki zaslužijo ogromne zneske pri nas, v zahvalo za ta zaslužek še preprečujejo razvoj domače industrije. Nujno potrebno je, da se delo nekaterih tujih podjetij že enkrat nekoliko pregleda, da vsaj ne bodo škodovala razvoju domačega gospodarstva.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snati obleke, klubke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manjete. Pere, suši, munga in lika domače perle

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šoleburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Dobava-prodaja

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe o dobavi 3000 kg svinjske masti, 720 kg sirove kave, 4000 kg koruznega zdroba, 2000 kg bučnega olja, 4000 kg riža, 400 kg papirnatih vreč in 1000 kg terpentinovnega mila; do 20. septembra t. l. o dobavi žičnikov, smirkovega platna, železa, jekla, vijakov, matic, žebeljev itd. ter o dobavi 1000 kg bencina.

Direkcija državne železarne Vares sprejema do 20. septembra t. l. ponudbe o dobavi 750 m jeklenih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 21. septembra t. l. ponudbe za dobavo električnega materiala in telefonskih naprav.

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe o dobavi 500 litožel.

Naš pravi domači izdelek

kabelskih muf, kretniškega materiala in 1000 kg ploščatega železa.

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. septembra t. l. ponudbe glede dobave materiala za ločitev električnega omrežja.

Direkcija državne železarne Vares sprejema do 13. septembra t. l. ponudbe o dobavi 500 kg kristalne sode, 2000 kg strojnega olja, 1000 kg cilindrskega olja, 300 plošč pocinkane pločevine in 10.000 kg črne železne pločevine.

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe o dobavi ključavnic.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobava smučarskih čevljev. Dne 18. septembra t. l. bo pri Upravi III. oddelka Zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu licitacija za dobavo 7000 parov planinsko-smučarskih čevljev. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji in vzorci pa pri isti upravi.)

Mletje državne pšenice se odda potom ustmene direktne pogodbe dne 11. septembra t. l. pri Komandi IV. armijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Zakup buffeta na postaji Bos. Brod se bo oddal potom ofertne licitacije dne 28. septembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. septembra t. l. ponudbe o dobavi električnih strujomerov, telefonskega materiala in Bosch-sveč.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 25. septembra t. l. ponudbe o dobavi 48 plošč pločevine, 600 kilogramov železa, 4000 zakovic in 40 kg vijakov.

Direkcija pomorskega prometa v Splitu sprejema do 25. septembra t. l. ponudbe o dobavi kovinskega materiala.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 29. septembra t. l. ponudbe o dobavi verig.

Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 2. oktobra t. l. ponudbe o dobavi jeklenih steklenic.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. septembra t. l. ponudbe o dobavi 1000 kg plinskega olja.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Mednarodni borzni indeks

Skoraj na vseh velikih borzah so v preteklem tednu tečaji papirjev napredovali, z izjemo Berlina, kjer padajo tečaji še nadalje. Na lahko so nazadovali tečaji tudi v New Yorku. Gibanje tečajev kaže ta tabela:

Koncem 1927 = 100%	5.8.	19.8.	26.8.	2.9.
			1933	
London	68.6	68.6	67.5	70.1
Pariz	66.7	66.3	66.0	66.5
Berlin	30.4	29.1	27.9	27.4
New York	56.1	59.1	63.6	62.8
Bruselj	33.3	32.5	32.5	33.2
Praga	56.0	57.1	57.8	58.6
Amsterdam	34.7	34.4	34.0	34.6
Stockholm	11.3	11.2	11.1	11.2
Dunaj	32.6	32.2	32.4	32.8
Curij	47.5	47.8	48.9	49.6

Mednarodni borzni indeks se je v primeri s tečaji v l. 1927. dvignil od 44.2 na 44.7%.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Celje.

Besedilo: Stermecki in drug.

Izstopil je družabnik: Hojkar Izidor, poslovodja v Celju, Zrinjskega ulica št. 13.

Vstopil je kot nov družabnik: Somer Hinko, poslovodja v Celju, Zrinjskega št. 13.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 24. avgusta 1933. Rg A III 95-10.

*

Sedež: Ormož.

Besedilo: Kuharič Ludvik.

Obratni predmet: Trgovina z mešanim blagom.

Obratni predmet odslej: Trgovina z mešanim blagom in trgovina s sadjem na debelo in eksport sadja.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, dne 24. avgusta 1933. A I 241/3.

*

Sedež: Braslovče.

Besedilo: Josip Pauer, trgovina z mešanim blagom in deželni pridelki.

1. Izbrš se dosedanja lastnik Pauer Josip,

2. vpiše pa se novi lastnik Maršič Rok, trg. v Braslovčah.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 10. avgusta 1933. Rg Pos II 143/4.

*

Sedež: Kranj.

Besedilo: Logar & Kalan.

Obratni predmet: trgovina z manufakturnim blagom.

Izbrš se dosedanja lastnica tvrdke

Logar Ivanka in prokuristinja Logar Iva.

Vpiše se sedanji lastnik tvrdke Vidmar Srečko, trgovec v Kranju.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 12. avgusta 1933.

Fi 389/33. — Rg A I 34/6.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Ljubljanska gradbena družba z o. z.

Izbrš se ing. Likarju Boleslavu podeljena prokura.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 12. avgusta 1933.

391/33. — Rg C II 35/20.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Splošna maloželezn. družba d. d.

Vpiše se član upravnega sveta Mencinger Anton, banski svetnik v Ljubljani.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani, dne 12. avgusta 1933.

Fi 407/33. — Rg B III 40/6.

VEČJI GOSPODARSKI STIKI S POLJSKO

V zadnjem času so se zelo povečali trgovinski stiki med Poljsko in Jugoslavijo. Na podlagi kompenzacij je izvršila Jugoslavija na Poljskem velika naročila. Tako je naše prometno ministrstvo naročilo v poljskih livarnah železniškega materiala za 3 milijone zlotov, elektrotehničnih izdelkov pa za 360 tisoč zlotov. Nadalje je naročila Jugoslavija na Poljskem telefonskih aparatov za 950.000 zlotov ter soli za 1.350.000 zlotov. Poljska pa je kupila v Jugoslaviji tobak.

U. S. A. BODO ZVIŠALE CARINE

Ameriške industrije zahtevajo povišanje carin, ker so narasli vsled višjih plač in krajšega delovnega časa produkcijski stroški. Tej zahtevi bo skoraj gotovo ustreže-

no, ker ste bile združene carinska komisija in uprava Nire. Zato tudi ni pričakovati znižanje carin na pivo in alkoholne pijače.

Iržna poročila

CENA NAŠEGA SADJA NA PRAŠKEM IN DUNAJSKEM TRGU

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine navaja o stanju na tujih sadnih trgih dne 5. t. m. te podatke:

Dunaj: Prodanih je bilo 16 vagonov naših češpelj po povprečni ceni 28 grošev za kg. Manj zrelo blago je bilo po 25,

madjarske češplje pa po 24 grošev. Zanimanje za češplje bolj živahno.

Praga: Cena naše češplje na praškem trgu znaša 155 Kč za 100 kg. Grozdje se plačuje po 540 Kč za 100 kg, jabolka pa po 180 Kč.

LJUBLJANSKI ŽIVINSKI SEJEM

Na trg z dne 6. t. m. je bilo prignanih 220 konj, 66 volov, 48 krav, 25 telet in 205 pujskov. Prodanih je bilo: 40 konj, 49 volov, 30 krav, 18 telet in 105 pujskov. Cene so bile te: voli I. vrste od 4— do 4-50, II. po 3— do 4—, III. po 2-50 do 3-50; krave debele po 3— do 4—, klobasariče po 1-50 do 2-50, teleta po 5— do 6— Din za kg žive teže. Prešički za rejo so bili po 160— do 250— Din.

V „KUCHARICI“

piše tako:

**Vzemi na 1 liter vode
3 žlice Kathreiner Kneippove
sladne kave in 1 žlico
Pravega „Franckovega“ dodatka
v hladni vodi, 5 minut kuhati!**

za vse naše vloge in obveze
lamti
z vsem premoženjem
in vso davčno močjo
Dravska banovina

KDOR VARČUJE
SIVIH LAS SE
OBVARUJE

**HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE
LJUBLJANA
MARIBOR
CELJE**

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna

**ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13**

Kastelic in drug

trgovina s papirjem na veliko
Ljubljana

Aleksandrova cesta 9, pritličje levo

Glavno zastopstvo za Dravsko banovino:
Združenih papirnic Vevče, Goričane in
Medvode d. d. v Ljubljani, Sladkočorske
tovarne papirja in lepenke dr. z o. z., Sladki
vrh in konfekcijske tovarne „Kuverta“ d.
z o. z. v Ljubljani.

- Pleskarsko in sobo-slikarsko delo
- izvršuje po najugodnejših pogojih

Ivan Genussi

Ljubljana

Igriška ulica šte. 10

Telefon 22-67

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 — MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

Oglašajte v »Trgovskem listu«!

Brzjavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletgovina koloni-
jalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Točna postrežba.

Ljubljana

Dunajska cesta 33

Ustanovljeno leta 1840

Zaloga spirita,
raznega žganja in
konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek ● Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani